

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **M. Ř.**
proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 376/1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122037-923, ve věci příspěvku na péči

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122037-923 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 30. 11. 2022 č. j. 595547/2022/OOI o odejmutí příspěvku na péči žalobci ode dne 1. 12. 2022 potvrzeno a odvolání žalobce zamítnuto.

2. Žalobce uvedl, že dne 2. 5. 2021 prodělal mozkovou mrtvici, která zasáhla pravou stranu jeho těla. Byl mu přiznán I. stupeň příspěvku na péči. Jeho stav se nelepšil, i přesto mu byl příspěvek na péči odejmut. Vyjádřil se k jednotlivým základním životním potřebám. U mobility konstatoval, že zvládá vstávat a usedat a zaujímat a měnit polohy. Stoj zvládá s oporou (hůlka, nábytek, stůl, stěna). Nezvládá pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu. Po nerovnostech nemá jistotu, např. z chodníku na cestu. Má problém s rovnováhou. Nezvládne ujít 200 m, po 50 m musí mít přestávky s oporou. Má problém s odemykáním a zamykáním. Otevírat a zavírat dveře zvládne. Kvůli problému s rovnováhou zvládá s obtížemi chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru a dolů. Nezvládá nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových a používat je. Nemá stabilitu. Do tramvaje se během nastupování a vystupování nedokáže zcela přitáhnout levou rukou. Po dopravním prostředku by se ani nedokázal sám pohybovat.
3. K orientaci uvedl, že tuto zvládá. U komunikace konstatoval, že nezvládá vytvářet rukou psanou krátkou zprávu. S problémy se podepíše. Používat běžné komunikační prostředky zvládá částečně, pomalu pouze levou rukou. Ke stravování konstatoval, že nalít nápoj zvládá s obtížemi, levou rukou. Neotevře láhev s nápojem ani mléko. Rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji nezvládá. Stravu konzumuje většinou z plastové krabičky, ve které má jídlo připraveno, nebo ji vyklopí na talíř, nic nenakrájí. Co jde naporcuje pouze lžící. Najíst se a napít zvládá pouze nespolečensky levou rukou. Přemístit nápoj a stravu na místo konzumace zvládá s obtížemi levou rukou.
4. K základní životní potřebě oblékání a obouvání uvedl, že oblékat a obouvat se nezvládá. Nosí oblečení do gumy, tepláky, volnou mikinu. Nazouváky nebo volně zavázané boty obuje lžící, ale má je volné na noze. Zapnout knoflíky a zip nezvládne ani levou rukou. Obléká se dlouhou dobu, pokud to jde, pak s dopomocí další osoby. Svlékat se a zouvat se samostatně nezvládá. Dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla zvládá částečně. Zádá si sám neumyje ani neutře, a to ani levou rukou. Provádět celkovou hygienu nezvládá. Česat se, provádět ústní hygienu, holit se zvládá levou rukou. Neholí se do hladka, pouze strojkem zkracuje vousy. Čas od času jej oholí do hladka syn.
5. K výkonu fyziologické potřeby uvedl, že se mu občas stane, že to na malou potřebu nestihne. K péči o zdraví k dodržování stanoveného léčebného režimu konstatoval, že předepsané rehabilitace musel zrušit, protože by na ně nezvládl docházet. V současné době bude na potřebné rehabilitace hospitalizován. Provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky samostatně nezvládá. Při domácím cvičení 2x v týdnu potřebuje pomoc, ztrácí rovnováhu. K osobním aktivitám uvedl, že styk se společenským prostředím nezvládá, neboť nikam nedojde. Nezvládá vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti. Před onemocněním chodil do práce, sportoval, hrál nohejbal, jezdil na kole. S vyřizováním osobních záležitostí mu pomáhá terénní sociální pracovnice, nebo je telefonicky ve spojení s poradkyní Občanské poradny. Na místo jej dopravuje a doprovází otec.
6. K péči o domácnost uvedl, že manipulovat s předměty denní potřeby zvládá částečně. Pračku naplní prádlem, ale nepověsí jej. Nevysaje, nevytře, neumyje okna ani dveře. Těžké neunese, neuklidí. Nezvládá obstarat si běžný nákup. Nakupuje mu syn nebo otec. Ovládat běžné domácí spotřebiče zvládá částečně, např. levou rukou mikrovlnou troubu. Uvařit si

jednoduché teplé jídlo a nápoj nezvládá, stejně jako nezvládá vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí a udržovat pořádek.

7. Žalobce poukázal na nesrovnalosti v dokumentaci a v záznamu ze sociálního šetření ze dne 21. 10. 2022. Obědy si není sám schopen uvařit, vaří mu je syn. Jídlo si ohřívá v mikrovlnné troubě. Pokud nemá uvařeno, jí potraviny, které nevyžadují tepelnou úpravu. Schody nezvládá. V domě, kde bydlí je výtah. V nedávné době byl výtah v opravě a 6 týdnů nevycházel z domu. V bytě bezbariérové úpravy nejsou, je malých rozměrů. Pohybuje se po něm tak, že se vždy má čeho chytit, stůl, kuchyňská linka, dveře, zárubně. V tomto případě by mu v tak malém prostoru hůlka překážela. Do vany sám není schopen vstoupit, prostor je zúžený. Do vany i z vany mu pomáhá syn, hrozí zde nebezpečí uklouznutí. Péči o domácnost zajišťuje syn. Chodí o holi nebo chodítku na krátké doporučené vycházky kolem domu přerušované cca 10 min a sleduje TV. Žádnou jinou aktivitu si vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže dovolit. Na to, jak zvládá ostatní činnosti nebo aktivity pro nárok na příspěvek na péči, se jej sociální pracovnice během 15 minutového sociálního šetření nedotazovala.
8. K lékařské zprávě z Hrabyně žalobce konstatoval, že je v ní uvedeno, že je schopen si samostatně zavázat tkaničky bot, což však nezvládal, ani nyní nezvládne. Strouhání, krájení, škrábání brambor nezvládne. V rehabilitačním ústavu se o to v rámci rehabilitace pokoušel (oškrábal 1 brambor), ale toto nepovažuje za přípravu oběda. Brambory se musí také nakrájet, uvařit a scedit, což není schopen levou rukou vykonat a vůbec ne pravidelně. V posudku ze dne 24. 3. 2023 se opakují informace z rehabilitačního ústavu Hrabyně. Je zde pouze informace, že prioritně používá pravou ruku k jídlu, což se nezakládá na pravdě. Jí levou rukou s obtížemi a lžící. Ve zprávě od praktické lékařky se uvádí, že ujde 300 m na tramvaj a pak dalších 300 m na polikliniku, že má pravou horní končetinu a pravou dolní končetinu aktivní, což se rovněž nezakládá na pravdě. Lékařka mu doporučila rehabilitace na poliklinice. Ty po první návštěvě zrušil, protože by zde nemohl dále chodit. Toto lékařce sdělil. Nikdy tak daleko sám nešel. Tuto informaci své praktické lékařce nesdělil. Všude jej vozí jeho otec, neboť sám by nedošel. V koupelně má nainstalované madlo, přesto se do vany sám nedostane. 2x v týdnu mu pomáhá syn. Lékaře nenavštěvuje samostatně, jak je uvedeno v posudkovém zhodnocení, ale dopravuje jej a doprovází otec. V posudku ze dne 5. 5. 2023 bylo zhodnoceno, že může používat oděv bez knoflíků, zipů, vše má nahradit pouze suchými zipy nebo gumou. S tím nesouhlasí, neboť vše se takto nahradit nedá. Například obuv má doporučenou pevnou, kvůli stabilitě. U některého oblečení nelze nahradit knoflíky suchými zipy. Sám takové úpravy schopen není, ani nikdo z příbuzných. I za použití madla, které má u vany, je nutné k provedení očisty do vany vstoupit. K tomu potřebuje pomoc. Zádá si přesto, že má k dispozici dlouhý ručník, sám neutře. S tímto mu pomáhá syn.
9. Žalobce dále uvedl, že posudková komise dospěla k závěru, že nezvládá pouze jednu životní potřebu, a to péči o domácnost. Zde shrnul: mobilita – k lékařům a na úřady jej vozí jeho otec, dojít na tramvaj a cestu tramvají nezvládne, schody nezvládá; oblékání a obouvání – samostatně nezvládá, vše nelze nahradit suchými zipy a gumou, s tímto mu pomáhá syn; komunikace – není schopen rukou napsat žádnou písemnou zprávu, má problém i s podpisem; péče o domácnost – nezvládá, nakupuje syn, také vaří a uklízí; tělesná hygiena – celkovou očistu nezvládá; stravování – naservírovat a naporcovat stravu na menší kousky nezvládá, jídlo mu ve většině případů připraví syn, v opačném případě konzumuje stravu, která nevyžaduje tepelnou úpravu (rohlíky, krájený salám, sýr); osobní aktivity – není schopen posoudit, jestli krátká procházka o holi kolem domu a sledování TV se řadí do této

kategorie. Žalobce dále poznamenal, že z uvedené situace nabyt dojmu, že jej okolí považuje za osobu, která se snaží zneužívat systém a své zdravotní problémy jen předstírá. Působí to na něj psychicky velmi negativně. Za své postižení se stydí a snaží se být co nejvíce soběstačný. Je mu nepříjemné, že zatěžuje svého otce, který má již 76 let a všude jej vozí autem a také syna, který mu pomáhá v domácnosti s ostatním. Syn auto nemá. Každý den se snaží s videoinstrukcemi cvičit, aby se jeho zdravotní stav nezhoršoval (to se mu zatím nepovedlo, je slabší, než dříve). Že se snaží o to, aby se jeho zdravotní stav zlepšil, také sdělil sociální pracovníci během sociálního šetření, což mohlo vyvolat dojem, že vše zvládá. Při posuzování jeho zdravotního stavu posudkovou komisí nebyl přítomen, ani s posouzením nebyl předem seznámen. Také mu byl přiznán II. stupeň invalidity s tím, že se nepředpokládá výrazné zlepšení a invalidita mu byla přiznána natrvalo. Během poslední návštěvy na neurologii dne 1. 8. 2023 lékařka vyhodnotila jeho stav tak, že zásadní zlepšení nelze očekávat. Protože není schopen docházet sám na rehabilitaci, byla mu doporučena hospitalizace, během které by rehabilitaci absolvoval. Žalobce uzavřel, že je osobou závislou na pomoci jiné osoby a příspěvek na péči mu byl odebrán neoprávněně.

10. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Shrnutí průběhu správního řízení, odkázal na příslušnou právní úpravu a zopakoval závěry z posudku PK MPSV a jeho doplnění ve vztahu k jednotlivým namítaným základním životním potřebám. K námitce týkající se sociálního šetření uvedl, že sociální šetření proběhlo v přirozeném sociálním prostředí žalobce dne 21. 10. 2022 v době od 9:30 hod. do 10:30 hod. což stvrdil svým podpisem. Sociální šetření je pouze jedním z podkladů. Lékařské nálezy a informace v nich uvedené žalobce v průběhu řízení nenamítal. Dle propouštěcí zprávy rehabilitačního ústavu Hrabyně ze dne 1. 9. 2021 došlo během pobytu žalobce ke zlepšení jeho hrubé i jemné motoriky pravé ruky a její vytrvalosti v práci. Dle testu ADL (test denních sebeobslužných činností) dosáhl dle skóre při výstupu soběstačnosti. Byl schopen chůze o jedné vycházkové holi, na kratší úseky zcela bez opěrných pomůcek, ortéza na kolenu. Schody zvládal s přidržením se zábradlí. Přesuny zvládal. Oblékání zvládal včetně zavázání tkaniček. Byl schopen se oholit převážně levou rukou. Tělesnou hygienu a WC zvládal zcela samostatně, byl plně kontinentní. Snažil se používat příbor, ale jedl převážně pravou rukou lžící. Byl schopen přípravy jednoduchého obědu (mazání, krájení, strouhání, škrábání brambor). Lůžko si ustlal, prach utřel. Dle psychologické péče je u žalobce schopnost čtení a psaní zachována. Pozorovány grafomotorické obtíže vpravo, psychomotorické tempo zpomalené, chování respektuje společenské normy. Podprůměrná krátkodobá i dlouhodobá paměť, bezprostřední vybavení zlepšeno, kapacita sluchové paměti je na hranici normy a mírného podprůměru, bez deprese a úzkosti. Dle nálezu praktické lékařky ze dne 7. 6. 2022 se žalobce obleče, s obtížemi si zaváže tkaničky, okoupe se, vaří si, ale brambory škrábe syn, nůž drží s obtížemi, ale maso nakrájí, nají se lžící, na tramvaj 300 m ujde, pak dalších 300 m na polikliniku, používá jednu francouzskou hůl v levé horní končetině. Nemá poruchy intelektu, řeč je v normě. Hypertenze je kompenzovaná. Nákupy dělá syn. Síla stisku ruky vpravo snižena, pohyblivost kloubů v normě, pravá horní končetina aktivní, pravá dolní končetina aktivní, omezená dorzální flexe v hleznu vpravo – 90 stupňů, stoj o širší bázi, chůze o vycházkové holi s vadným stereotypem. Dle doloženého komplexního ambulantního neurologického vyšetření MUDr. E. ze dne 4. 1. 2023 bylo objektivně zjištěno, že je žalobce při vědomí, spolupracuje, je plně orientovaný, bez poruchy řeči, horní končetiny – tvar, tonus vyšší vpravo, konfigurace normální, reflexy C5-C8 vyšší vpravo, v Mingazzinim vlevo bez poklesu, vpravo s mírným kolísáním, Dufour negativní, taxe vpravo nepřesná, cití v normě, stisk oslaben vpravo, dolní končetiny – tvar, tonus vyšší

vpravo, konfigurace normální, reflexy L2-S2 vyšší vpravo, v Minigazzinim vlevo bez poklesu, vpravo s mírným kolísáním, Lassegue negativní, Babinski vpravo +, akrální motorika norma, taxe nepřesná vpravo, čítí norma, stoj a chůze – stoj I, II, III norma, chůze hemiparetická zprava s napadáním na pravou dolní končetinu. V závěru neuroložka uvedla, že u žalobce odezněla dysartrie, nyní se jedná o lehkou reziduální centrální parézu nervu VII vpravo a reziduální centrální pravostrannou hemiparézu. Pracovní schopnost významně omezena. Všechny nálezy jednoznačně dle žalovaného prokazují zlepšení zdravotního stavu žalobce. Mezi informacemi ze sociálního šetření a lékařskými nálezy nejsou rozpory. Žalobce v Mingazzinim vlevo horní končetinu udrží bez poklesu, vpravo s mírným kolísáním, ale bez poklesu, stisk vpravo je pouze oslaben, čítí je v normě. Stoj i chůze je v normě, dysartrie odezněla. Možné rozpory ohledně přípravy jídla, které žalobce namítá, nejsou až tak podstatné, neboť základní životní potřeba j) péče o domácnost byla hodnocena jako nezvládaná a sem patří aktivity: nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

11. K jednotlivým základním životním potřebám žalovaný ve vyjádření konstatoval níže uvedené. Mobilita se dle žalovaného posuzuje s oporou kompenzačních pomůcek jen do určité vzdálenosti, taktéž i chůze do schodů s oporou např. vycházková hůl, francouzské hole, či chodítka, jen do určité vzdálenosti, i s možností přestávek, tzn. že není podmínkou soustavná chůze na delší vzdálenost, ale připouští se dělat v průběhu chůze přestávky na odpočinek. Taktéž chůze do/ze schodů se hodnotí s oporou např. zábradlí, a to jen v rozsahu jednoho patra. K neschopnosti zvládat mobilitu mohou dle posudkových kritérií vést těžká postižení až úplná ztráta funkce obou dolních končetin na podkladě vrozených nebo získaných vad bez ohledu na etiologii. Plegie znamená, že není přítomna motorická ani senzorická funkce, případně je zachována nekompletní senzorická funkce, svalová síla 0 až 1. Minimálně těžká paréza (svalová síla 2) by měla být prokázána obvykle na dvou končetinách; osoba bývá pro své zdravotní postižení zpravidla odkázána na použití invalidního vozíku. Preventivní doprovod při chůzi mimo byt z důvodu bezpečnosti, pro zvýšené riziko pádu nelze chápat jako neschopnost základní životní potřebu zvládat. Dle všech nálezů je žalobce schopen chůze v rozsahu 300 m, je schopen cestovat MHD, k lékařům chodí sám, chůzi po schodech také zvládá, závratěmi netrpí, dveře otevře a zavře, zamykání a odemykání lze považovat za manipulaci s předměty, která je zohledněna u péče o domácnost.
12. Za neschopnost komunikace lze dle žalovaného považovat např. stav, kdy osoba není schopna řádně vytvářet smysluplné mluvené a písemné zprávy a hovořit srozumitelnou řečí ani za použití pomůcek (sluchadel nebo brýlí), pochopit obsah přijímaných a sdělovaných zpráv a dorozumívat se v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající jejímu věku a sociálnímu postavení. Za neschopnost komunikace lze považovat stav s obrnou obou vratných nervů, tracheostomií, kanylonosičství s následnými poruchami fonace (řeči) a komunikace působícím i poruchy porozumění a dorozumění. Za neschopnost slovní komunikace v přijatelném standardu se považuje komunikace jícnovým hlasem nebo pomocí elektrolaryngu. Neschopnost komunikace mohou způsobit též nervosvalová postižení takového stupně, kdy stav vede k těžké poruše artikulace s nesrozumitelnou řečí. K neschopnosti komunikace může vést praktická a úplná nevidomost obou očí (neschopnost produkovat psanou zprávu), praktická a úplná hluchota (neschopnost dorozumět se mluvenou řečí) a těžké formy hluchoslepoty. Žalobce sám uvedl, že je orientovaný, což

vyplývá i z lékařských zpráv, v Mingazzinim vlevo horní končetinu udrží bez poklesu, vpravo s mírným kolísáním, ale bez poklesu, stisk vpravo je pouze oslaben, cití je v normě, schopnost čtení a psaní zachována. Na záznam ze sociálního šetření se žalobce úhledně podepsal, je bez poruchy řeči, dysartrie odezněla. Je komunikativní, bez poruchy intelektu, podprůměrná krátkodobá i dlouhodobá paměť, bezprostřední vybavení zlepšeno, kapacita sluchové paměti je na hranici normy a mírného podprůměru, je bez deprese a úzkosti. Na jednání k žalovanému se žalobce 2x sám dostavil, byl schopen komunikovat, rozuměl a byl schopen i jednat. Podpis na obou protokolech je opět úhledný.

13. K neschopnosti zvládat stravování žalovaný konstatoval, že k ní dochází např. při anatomické či funkční ztrátě obou horních končetin nebo anatomické ztrátě podstatných částí obou horních končetin s nemožností použít protézu k uchopení věci, při ztrátě úchopové schopnosti obou rukou, při praktické a úplné nevidomosti obou očí a též při těžkých duševních poruchách spojených se sociální dezintegrací, kdy jsou narušeny stravovací stereotypy. Příprava teplé stravy a nápojů, tj. vaření se hodnotí v rámci základní životní potřeby j) péče o domácnost, kam tyto aktivity spadají. Žalobce v Mingazzinim vlevo horní končetinu udrží bez poklesu, vpravo s mírným kolísáním, ale bez poklesu, stisk vpravo je pouze oslaben, cití je v normě. Stoj i chůze je v normě. Snaží se používat příbor, jí převážně pravou rukou lžící, byl schopen přípravy jednoduchého obědu (mazání, krájení, strouhání, škrábání brambor). Je schopen porcovat i naservírovat si jídlo, nají se i napije sám.
14. K neschopnosti zvládat základní životní potřebu oblékání a obouvání žalovaný uvedl, že k ní může dojít např. při anatomické nebo funkční ztrátě obou horních končetin, anatomické ztrátě podstatných částí obou horních končetin nebo anatomické či funkční ztrátě dolních končetin, těžkém funkčním postižení páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkurzí hrudníku, při praktické či úplné nevidomosti obou očí, a též při těžkých duševních poruchách spojených se sociální dezintegrací, kde jsou narušeny tyto stereotypy. Dle lékařských nálezů se žalobce zvládá oblékat i svlékat, obouvat i zout, zvládá i zavázání tkaniček. I kdyby zavázat tkaničky nezvládl, tak může použít tkaničky elastické, které se nezavazují nebo suché zipy. Výběr oblečení je nutné přizpůsobit postižení, což znamená volnější oděv bez zapínání a kalhoty na gumu.
15. U základní životní potřeby tělesná hygiena žalovaný uvedl, že se posuzuje funkční či anatomická ztráta horních končetin s nemožností úchopu, závažný defekt kognice, nevidomost či těžká slabozrakost, sociální dezintegrace. U osoby se zhoršenou mobilitou používající opěrné pomůcky, např. francouzské hole: pokud je osoba schopna měnit pozice svého těla, např. ze sedu do stoje, nebo přeseďovat z místa na místo, má zachovalou schopnost úchopu a přidržování se, dosáhne na potřebné věci (baterii, mýdlo), existuje předpoklad, že svede i celkovou hygienu ve sprchovacím koutu s příslušným facilitátorem (sedák, madlo, protiskluzová podložka apod.). Preventivní dohled z důvodu případného rizika pádu na kluzkém povrchu při celkové hygieně nelze považovat za neschopnost zvládat tuto základní životní potřebu. Dle lékařských nálezů žalobce tělesnou hygienu samostatně zvládl. Postižení pravé horní končetiny je jen lehké. Je nutné použít kompenzační pomůcky např. sedačku na vanu, madla, případně přizpůsobit prostředí, což znamená vanu vyměnit za bezbariérový sprchový kout se sedátkem. Žalobce je schopen měnit polohy a zvládá i schody, tudíž musí být schopen si sednout na sedačku na vanu a končetiny do vany přesunout.
16. Za neschopnost zvládat základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby se nepovažuje inkontinence moči nebo stolice nebo ošetřování stomií, pokud osoba je schopna sama si vyměnit absorpční pomůcky a očistit se, nebo retence moči a stolice, pokud osoba sama

zvládne se vyprázdnit cévkováním či s využitím projímačů, klysmatu. K neschopnosti zvládat výkon fyziologické potřeby může též dále dojít při anatomické nebo funkční ztrátě úchopové schopnosti obou rukou (osoba není schopna provést očistu), při anatomické či funkční ztrátě jedné nebo obou dolních končetin a také při těžkém duševním onemocnění spojeném se sociální dezintegrací.

17. K neschopnosti zvládat péči o zdraví může dle žalovaného dojít např. při ztrátě úchopové schopnosti obou rukou, ztrátě jemné motoriky, těžké poruše funkce nosného a pohybového ústrojí, praktické a úplné nevidomosti obou očí a při těžkých duševních poruchách spojených se sociální dezintegrací. Žalobce v žalobě uvádí, že při domácím cvičení ztrácí rovnováhu. Toto však v lékařských zprávách není uvedeno, naopak stoj I, II, III je dle neuroložky v normě. V rámci tohoto testu se zkoumá stabilita. Žalobce sám uvedl, že je orientovaný, komunikace narušena není, je schopen číst i psát, intelekt má bez patologie. Není tedy důvod, pro který by nebyl schopen rozpoznat zdravotní problém a přivolat si pomoc, o čemž svědčí i fakt, že byl u žalovaného schopen porozumět jednání a komunikovat adekvátním způsobem včetně písemného podpisu.
18. Dle posudkových kritérií se za posudkově významné u základní životní potřeby osobní aktivity považují aktivity obvyklé s běžnou populací téhož věku. Vyřizování svých záležitostí se rozumí věcné zvládnutí vyřizování, které souvisí se sociálním životem ve vztahu k věku posuzované osoby. Pro zvládnutí není stěžejní stav mobility, ale zda posuzovaná osoba svým záležitostem rozumí, umí je vyhodnotit a řešit je na příslušném místě. Nutno také podotknout, že základní životní potřeba osobní aktivity není omezena pouze schopností vykonávat volnočasové zájmové aktivity, ale hodnotí se zde schopnosti kontaktu s jinými osobami, schopnost rozvrhnout si denní program (úroveň mentálních schopností). Žalobce má dostatečné mentální schopnosti pro rozvržení si denního programu (kdy bude vstávat, kdy se oblékne, nasnídá se, provede osobní hygienu, kdy si odpočine, atd.). Nelze s ním souhlasit v tom, že nikam nedojde, neboť k lékařům i k žalovanému se osobně sám 2x dostavil a byl schopen samostatně jednat. Je schopen převozu i cestování městskou hromadnou dopravou. Dle psychologické péče je u žalobce schopnost čtení i psaní zachována, pozorovány grafomotorické obtíže vpravo, psychomotorické tempo zpomalené není, chování respektuje společenské normy, podprůměrná krátkodobá i dlouhodobá paměť, bezprostřední vybavení zlepšeno, kapacita sluchové paměti na hranici normy mírného podprůměru, bez deprese a úzkosti. Dle zpráv mentální deficit nemá. Stupeň invalidity se posuzuje dle jiných posudkových kritérií a samotný údaj o invaliditě ještě neznamená nezvládnutí této základní životní potřeby. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby.
19. Krajský soud v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
20. Ze správních spisů krajský soud zjistil, že dne 5. 10. 2022 Úřad práce ČR zahájil z moci úřední správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše dávky příspěvku na péči z důvodu skončení platnosti lékařského posudku. Dne 21. 10. 2022 proběhlo sociální šetření, v jehož záznamu bylo konstatováno, že žalobce při chůzi po bytě nepoužívá žádnou kompenzační pomůcku. Při chůzi ven používá 1 hůlku. Z postele/křesla vstane sám, schody zvládá v pomalém tempu sám. V květnu 2021 prodělal mozkovou mrtvičku, která mu zasáhla pravou polovinu těla. V současné době potíže stále přetrvávají. Celou pravou polovinu těla má slabou. V pravé ruce má křeče, ruka je slabá, téměř vůbec ji nepoužívá.

Naučil se používat levou ruku. Chůze je pomalá, nejistá, občas zakopne. Hrnek, talíř uchopí, přenesle levou rukou v rámci bytu. Je orientován všemi směry správně, tj. osobami, místem, i časem. Byl schopen sám odpovídat na otázky, komunikace probíhala bez potíží, spolupracoval, mluvil v souvislých větách, odpovědi byly adekvátní. Chápal důvod sociálního šetření, rozuměl hovorovému slovu. Obědy si vaří a připravuje sám. Jídlo si dokáže naporcovat a naservírovat. Nají a napije se sám. Obleče a obuje se v pomalém tempu sám. Je schopen celkové samostatné hygieny, v koupelně je vana. Je schopen oholit se sám. Na WC zajde sám, očistu zvládá. Netrpí inkontinencí. Užívá léky, které si dává sám, v lécích má přehled. V současné době si vyřizuje invalidní důchod. Hodnotu peněz a věcí zná, hospodáří sám. Má syna a jsou v pravidelném kontaktu. Rodinné vztahy jsou dobré. Potřeba péče je poskytována. Přes den sleduje TV nebo odpočívá. Když je venku hezké počasí, chodí na krátké procházky kolem domu. Bydlí sám v bytě o velikost 2+1, v 6. patře, v domě s výtahem. V koupelně je vana. Žádné bezbariérové úpravy v bytě nejsou. S péčí o domácnost a s nákupy pomáhá syn.

21. V rámci řízení byl OSSZ Ostrava dne 1. 11. 2022 vypracován posudek o zdravotním stavu žalobce. Posuzující lékařka dospěla k závěru, že žalobce potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při základních životních potřebách a) mobilita a j) péče o domácnost. Dle posuzující lékařky nejde o osobu, která se podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Jde o osobu starší 18 let věku, která nesplňuje zdravotní podmínky pro uznání stupně závislosti. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři nebo čtyři základní životní potřeby. Rozhodnutím Úřadu práce ČR ze dne 30. 11. 2022 byl žalobci odňat ode dne 1. 12. 2022 příspěvek na péči. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl nyní napadeným rozhodnutím ze dne 6. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122037-923. V odvolání žalobce konstatoval, že je v rozhodnutí uvedeno, že dle nového posouzení zdravotního stavu během sociálního šetření ze dne 1. 11. 2022 došlo k jeho zlepšení. S tímto nesouhlasí, má za to, že se jeho zdravotní stav pomalu zhoršuje, zejména jde-li o mobilitu. V současné době nezvládá plně nebo z části 6 základních životních potřeb. Potřebuje pomoc, a to u mobility, tělesné hygieny, péče o domácnost, stravování, oblékání a obouvání a v omezené míře u osobních aktivit. Sám se neoblékne, chodí mu pomáhat syn. Boty si pořizuje pouze bez šňůrky, není schopen si je zavázat. Rodina mu dochází na nákupy, vozí jej k lékařům a na úřady a pomáhá mu vyřizovat osobní záležitosti. Dále konstatoval, že je v rozhodnutí uvedeno, že nevyužil příležitosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, což se nezakládá na pravdě. Dne 16. 11. se osobně dostavil na úřad práce a odevzdal zde vyjádření. V daný den jej kontaktovala sociální pracovnice Mgr. Z. B. a sdělila mu, že v dané věci se nic nezmění, a že má vyčkat na rozhodnutí. Kopii vyjádření k odvolání přiložil.
22. Ve vyjádření ze dne 16. 11. 2022 žalobce uvedl, že obdržel dopis o vyrozumění účastníka správního řízení. K němu byl mimo jiné přiložen i dokument, jež jej informoval o tom, že bude vydáno rozhodnutí o odejmutí příspěvku na péči. Nesouhlasil s úplným odebráním. Je po mozkové mrtvici, přičemž mu musí při běžných životních potřebách pomáhat jeho syn a otec. Po mrtvici má částečné ochrnutí pravé části těla, přičemž není schopen pořádně chodit ani není schopen plnohodnotného úchopu pravou rukou. Není schopen si sám dojít pro nákup nebo se dostat do a z vany, má problém s chůzí celkově, není schopen ujit dlouhé trasy. V těchto úkonech mu musí pomáhat jeho syn či otec. K lékařům jej musí dopravovat autem jeho otec. Není schopen si nachystat větší jídlo, v tomto mu opět pomáhá jeho syn.

V současné době není schopen zvládat mobilitu, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu.

23. Žalovaný jako odvolací správní orgán si vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Z protokolu o jednání a z posudku posudkové komise ze dne 24. 3. 2023 vyplývá, že zasedala ve složení předsedkyně posudkové komise MUDr. M. K., další lékařkou byla MUDr. F. H., odbornost neurologie, v posudkové komisi zasedala i tajemnice J. V. Žalobce nebyl jednání posudkové komise přítomen. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění z lékařských nálezů a ze sociálního šetření ze dne 21. 10. 2022. Posudková komise v posudku rozepsala závěry z propouštění zprávy z rehabilitačního ústavu Hrabyně 7. 6. 2021 – 1. 9. 2021, z nálezů praktické lékařky ze dne 7. 6. 2022 a ze sociálního šetření ze dne 21. 10. 2022. Posudková komise hodnotila částečně odlišně proti lékaři OSSZ. Žalobce dle ní samostatně nezvládá jednu základní životní potřebu j) péči o domácnost. Ostatní základní životní potřeby zvládá. Nejedná se o závislost na péči jiné fyzické osoby. Posudková komise dále uvedla, že je žalobce samostatně mobilní s oporou jedné hole, ujde 300 m, zvládá cestování hromadnou dopravou, lékaře navštěvuje samostatně, je plně orientován, vidí a slyší, komunikace je plynulá, bez mentálního deficitu, čte a píše, zvládá mobil a PC, stravu si připraví i uvaří (při porcování a krájení lze používat i pomůcky, např. přichycení krájeného předmětu na plochu), obléká se, hygienu zvládá včetně holení, WC zvládá, je schopen sám vyřizovat své záležitosti, osobní aktivity zvládá. Stav po cévní mozkové příhodě se významně upravil, přetrvává lehký deficit více pravé horní končetiny. Námitkám dle posudkové komise nelze vyhovět. Posudková komise uzavřela, že nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň tři nebo čtyři základní životní potřeby. Tento stav byl ode dne 1. 11. 2022, i k datu vydání napadeného rozhodnutí.
24. Dne 3. 4. 2023 se žalobce dostavil k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci příspěvku na péči a byl mu předán posudek. Žalobce s posouzením zdravotního stavu nesouhlasil, doložil vyjádření k nezvládání i dalších základních životních potřeb, zejména tělesné hygieny a oblékání a obouvání, při kterých potřebuje pomoc další osoby. Zároveň doložil zprávu z komplexního ambulantního vyšetření neurologa ze dne 4. 1. 2023 a požádal o její zohlednění při posouzení zdravotního stavu. Ve vyjádření ze dne 3. 4. 2023 žalobce uvedl, že s posouzením nesouhlasí. Není se sám schopen obléknout, nemůže již nosit oblečení, které vyžaduje zapínání zipu, zapínání knoflíků. Boty si sám nezaváže, používání volné obuvi mu nebylo doporučeno. Má nosit obuv pevnou, aby udržel stabilitu. Pohybuje se s pomocí hole a chodítka. Tělesnou hygienu zvládá s obtížemi. Ve vaně už má madlo pro uchopení, ale i přesto potřebuje při výstupu a vstupu do vany pomoc, nemá potřebnou stabilitu. Také potřebuje pomoc s umytím zad a vlasů. Sám se neutře. Pracovnice se jej během sociálního šetření nedotazovala, zda si zapne knoflíky, nebo jestli je schopen sám vstoupit do vany. Nemá v pořádku kolena.
25. Na základě vyjádření žalobce byla posudková komise požádána o doplnění posouzení. Doplnující posudek ze dne 5. 5. 2023 vypracovala posudková komise ve stejném složení, jako při vypracování prvního posudku. Posudková komise uvedla, z jakých podkladů vycházela a doplnila posouzení o nově předložený lékařský nález z neurologické ambulance Nemocnice AGEL Ostrava-Vítkovice MUDr. K. E. ze dne 4. 1. 2023. Posudková komise

zhodnotila lékařský nález a k námitkám uvedla, že se jedná o zbytkovou obrnu pravostranných končetin. Žalobce je schopen chůze o jedné francouzské holi, o významnější obrnu pravostranných končetin se nejedná. Stav nebrání v oblékání, omezuje zapínání knoflíků či zipů. Je nutné přizpůsobit oděv tak, aby bylo oblékání usnadněno, tj. bez knoflíků či zipů, nahradit suchými zipy, gumou. Obouvání se lžící na boty, výhodná je obuv se suchými zipy. Dle předchozích nálezů oblékání včetně zavazování tkaniček zvládal. Není důvod, aby neprovedl samostatně celkovou tělesnou hygienu. Je nezbytné využití kompenzační pomůcky, tj. madla a sedáku na vanu, potom nebude muset do vany vstupovat. K mytí zad lze použít kartáč s dlouhou rukojetí. Krátké vlasy lze umýt v sedě na sedáku levou rukou. Není důvod, aby nezvládl otírání po koupeli, je vhodné používat delší ručník. Posudková komise setrvala na předchozích závěrech. Vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvod pro změnu již přijatého posudkového závěru.

26. Podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III. (těžká závislost) jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
27. Podle § 9 odst. 1 téhož zákona při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnosti zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.
28. Podle § 9 odst. 4 téhož zákona, při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
29. Podle § 9 odst. 5 téhož zákona, pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
30. Podle § 9 odst. 6 téhož zákona, bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí předpis. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
31. Krajský soud předesílá, že při rozhodování o příspěvku na péči je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek o závislosti osoby. Správní orgány mají při posuzování žádosti o příspěvek

na péči jasně stanovená pravidla a meze, ve kterých se při svém rozhodování musejí pohybovat. V rámci posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby správní orgány vycházejí z příslušných posudků, v nichž je stanoveno, jakou ze základních životních potřeb osoba zvládá či nikoli; správním orgánům ani soudům nepřísluší činit medicínské závěry. U posudků je pak nutné, aby vyhověly kritériím stanovených v judikatuře Nejvyššího správního soudu na jejich úplnost a přesvědčivost (viz rozsudky NSS č. j. 5 Ads 80/2016-22, č. j. 5 Ads 254/2017-27 a mnohé další). Nejvyšší správní soud rovněž setrvale judikuje, že posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán stěžejním důkazem, a na který je správní orgán při nedostatku odborné erudice odkázán. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, příp. z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, totiž správní orgán nemůže nahradit vlastní úvahou, pro niž nemá potřebnou odbornou erudici (viz např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 299/2014-25). Nenaplnění uvedených požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

32. V souladu s § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterážto je prováděcím právním předpisem a obsahuje bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby, posudková komise musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (viz rozsudek NSS č. j. 4 Ads 68/2014-37). Nezvládnutí, byť jen jedné z vymezených aktivit, znamená nezvládnutí dané životní potřeby (§ 2a vyhlášky).
33. Krajský soud konstatuje, že žalobní námitky žalobce se týkají základních životních potřeb a) mobilita, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity. Soud hodnotil jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost posudku PK MPSV a jeho doplnění ve vztahu k hodnocení schopnosti žalobce zvládat uvedené sporné základní životní potřeby. Shledal, že závěry žalovaného, který z těchto posudků vycházel, nejsou správné a nezbyvá než přisvědčit žalobním námitkám žalobce. U žalobce se jedná o stav po cévní mozkové příhodě v 05/2021. S ohledem na přetrvávající deficit dominantní pravé horní končetiny a pravé dolní končetiny, bolesti kolenou bylo dle názoru soudu posouzení zdravotního stavu žalobce nepochybně významné pro posouzení schopnosti žalobce zvládat jednotlivé namítané základní životní potřeby, a proto bylo nutné uvedené otázce věnovat dostatečnou pozornost.
34. Co se týče základní životní potřeby a) mobilita, pak podle přílohy 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za

krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových. Za schopnost zvládat základní životní potřebu c) komunikace se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Co se týká základní životní potřeby d) stravování, je třeba uvést, že osoba je schopna zvládat tuto základní životní potřebu tehdy, pokud je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít a dodržovat stanovený dietní režim. K základní životní potřebě e) oblékání a obouvání soud uvádí, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem. Za schopnost zvládat základní životní potřebu f) tělesná hygiena se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu. Za schopnost zvládat základní životní potřebu g) výkon fyziologické potřeby se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. včas používat WC, 2. zaujmout vhodnou polohu, 3. vyprázdnit se, 4. provést očistu, 5. používat hygienické pomůcky. Za schopnost zvládat základní životní potřebu h) péče o zdraví se podle citované vyhlášky rozumí dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovateľské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc. Za schopnost zvládat základní životní potřebu i) osobní aktivity se považuje stav, kdy osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

35. Pokud jde o jednotlivé základní životní potřeby, pak ve vztahu k namítaným základním životním potřebám posudková komise v posudkovém hodnocení konstatovala pouze toliko, že je žalobce samostatně mobilní s oporou jedné hole, ujde 300 m, zvládá cestování hromadnou dopravou, lékaře navštěvuje samostatně, je plně orientován, vidí a slyší, komunikace je plynulá, bez mentálního deficitu, čte a píše, zvládá mobil a PC, stravu si připraví i uvaří (při porcování a krájení lze používat i pomůcky, např. přichycení krájeného předmětu na plochu), obléká se, hygienu zvládá včetně holení, WC zvládá, je schopen sám vyřizovat své záležitosti, osobní aktivity zvládá. Stav po cévní mozkové příhodě se významně upravil, přetrvává lehký deficit více pravé horní končetiny. V doplňujícím posudku posudková komise dále konstatovala, že se u žalobce jedná o zbytkovou obrnu pravostranných končetin. Žalobce je schopen chůze o jedné francouzské holi, o významnější obrnu pravostranných končetin se nejedná. Stav nebrání v oblékání, omezuje zapínání knoflíků či zipů. Je nutné přizpůsobit oděv tak, aby bylo oblékání usnadněno, tj. bez knoflíků či zipů, nahradit suchými zipy, gumou. Obouvání se lžící na boty, výhodná je obuv se suchými zipy. Dle předchozích nálezů oblékání včetně zavazování tkaniček zvládal. Není důvod, aby neprovedl samostatně celkovou tělesnou hygienu. Je nezbytné využití kompenzační pomůcky, tj. madla a sedáku na vanu, potom nebude muset vstupovat do vany. K mytí zad lze použít kartáč s dlouhou rukojetí, krátké vlasy lze umýt v sedě na sedáku levou rukou. Není důvod, aby nezvládl otírání po koupeli, je vhodné používat delší ručník.

36. Krajský soud zastává názor, že v posuzované věci nejsou závěry posudku PK MPSV a jeho doplnění ve vztahu k otázkám, zda žalobce zvládá žalobou namítané základní životní potřeby úplné a přesvědčivé. Soud především posudkové komisi vytýká, že nedostala své povinnosti spolehlivě zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Krajský soud poukazuje na ustanovení § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, a která obsahuje bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti. Z citovaného zákonného ustanovení přitom platí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřeby vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Dle názoru soudu se posudková komise řádně nezabývala jednotlivými aktivitami citovanými výše v odst. 34., jak jsou tyto specifikovány v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve vztahu k namítaným základním životním potřebám. Posudková komise tedy musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby. K otázce, zda žalobce zvládá jednotlivé aktivity v přijatelném standardu a z jakých důvodů, vyjádření posudkové komise schází. Přijatelným standardem se přitom podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby. Je to právě posudková komise, která by se jednotlivými otázkami měla přezkoumatelným způsobem zabývat, dostatečně své závěry odůvodnit a vyvrátit pochybnosti o tom, zda se jedná o objektivní zdravotní problém žalobce, nebo zda se jedná o jeho subjektivní hodnocení a subjektivní vnímání zdravotních potíží. Posudková komise nijak blíže nevysvětluje, zda a jak ovlivňuje či jaký dopad má zjištěný zdravotní stav žalobce (zejména skutečnost, že se u něho jedná o stav po cévní mozkové příhodě, přetrvává deficit u pravé dominantní horní končetiny, jde o zbytkovou obrnu pravostranných končetin) na schopnost zvládat jednotlivé aktivity v rámci namítaných základních životních potřeb. V tomto směru schází náležité odůvodnění závěrů posudkové komise. To se týká všech v žalobě namítaných základních životních potřeb. Bylo tedy na místě zhodnotit, zda žalobce základní životní potřeby zvládá, tedy každou z dílčích aktivit vymezených v příloze č. 1, zda je schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost každé základní životní potřeby, to vše v přijatelném standardu.
37. Krajský soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že posudek PK MPSV ČR v Ostravě včetně jeho doplnění nelze považovat za úplný a přesvědčivý a je tak v konečném důsledku nepřezkoumatelný. Takový posudek nemohl být podkladem pro posouzení rozhodných otázek zvládání jednotlivých základních životních potřeb v žalobě namítaných.
38. Napadené rozhodnutí bylo proto nutno zrušit pro vady řízení ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť žalovaný vycházel z neúplného a nepřesvědčivého posouzení otázek zvládání namítaných základních životních potřeb a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Posudková komise nedostala své povinnosti spolehlivě zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Je třeba, aby posudková komise posudkové závěry doplnila tak, aby z nich bylo zřejmé, z jakých důvodů žalobce zvládá či nezvládá bez pomoci jiné osoby aktivity v rámci uvedených základních životních potřeb.
39. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalobci podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. 8. 2024

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně